

Cuprins

Prefață	XXI
Abrevieri	XXV
Argument	XXIX
Capitolul I. Cererea de deschidere a procedurii insolvenței	1
Secțiunea 1. Deschiderea procedurii insolvenței la cererea debitorului.....	1
§1. Condițiile deschiderii voluntare a procedurii insolvenței.....	2
1.1. Insolvența instalată	2
1.2. Insolvența iminentă	5
1.3. Condiții generale pe care trebuie să le îndeplinească cererea de deschidere voluntară a procedurii insolvenței.....	5
§2. Procedura de judecată	8
2.1. Judecata cererii	8
2.2. Posibilitatea suspendării executărilor silite după depunerea cererii voluntare de deschidere a procedurii insolvenței.....	8
§3. Opoziția creditorilor la cererea de deschidere voluntară a procedurii insolvenței.....	10
3.1. Natura juridică a opoziției	10
3.2. Inadmisibilitatea apelului formulat de creditorii împotriva încheierii de deschidere voluntară a procedurii insolvenței.....	11
3.3. Judecarea opoziției	13
3.4. Soluțiile pronunțate în cadrul opoziției	15
3.5. Apelul împotriva sentinței pronunțate asupra opoziției	17
§4. Cererea de intervenție în cadrul cererii de deschidere a procedurii insolvenței.....	18
4.1. Cererea de intervenție principală.....	19
4.2. Cererea de intervenție accesorie	24

Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurii insolvenței	
la cererea creditorului	25
§1. Caracterul și scopul formulării de către creditor a cererii de deschidere a procedurii insolvenței	25
§2. Creditorul îndreptățit să solicite deschiderea procedurii insolvenței.....	30
2.1. Insolvența prezumată.....	32
2.2. Insolvența iminentă	56
§3. Procedura de judecată	58
3.1. Fixarea primului termen de judecată	59
3.2. Judecata propriu-zisă a cererii de deschidere a procedurii insolvenței.....	61
3.3. Cazurile de conexitate	62
3.4. Suspendarea cauzei în temeiul art. 413 C.proc.civ. ...	63
3.5. Suspendarea operațiunilor de înstrăinare a unor bunuri sau drepturi patrimoniale importante din averea debitorului	64
§4. Apelul	65
4.1. Suspendarea hotărârii de deschidere a procedurii insolvenței.....	65
4.2. Apelul împotriva sentinței pronunțate cu privire la cererea de deschidere a procedurii insolvenței formulate de creditorii.....	68
§5. Cererea de deschidere a procedurii insolvenței – instrument de presiune	70
5.1. Rațiunea care stă la baza folosirii cererii de deschidere a procedurii insolvenței ca instrument de presiune	70
5.2. Riscurile la care se supune creditorul	73
5.3. Abuzul de drept	74
Capitolul II. Garanțiile în procedura insolvenței.....	80
Secțiunea 1. Rolul garanțiilor în procedura insolvenței	80
§1. Noțiunea de garanție	80
§2. Garanțiile în procedura insolvenței	82
§3. Scopul și efectele specifice ale garanțiilor în procedura insolvenței.....	85

Secțiunea a 2-a. Compatibilitatea limitărilor garanției	
comune a creditorilor cu procedura insolvenței.....	86
§1. Noțiunea de garanție comună a creditorilor.....	86
§2. Limitarea garanției comune a creditorilor.....	87
2.1. Insesizabilitatea legală.....	88
2.2. Insesizabilitatea voluntară.....	89
§3. Insesizabilitatea în procedura insolvenței.....	92
3.1. Diviziunile patrimoniale.....	92
3.2. Fiducia.....	93
3.3. Convențiile de limitare a drepturilor creditorilor ipotecari.....	96
3.4. Clauzele de insesizabilitate/inalienabilitate.....	98
Secțiunea a 3-a. Privilegiile.....	99
§1. Considerații generale.....	99
§2. Privilegiile în procedura insolvenței.....	101
Secțiunea a 4-a. Ipoteca.....	103
§1. Considerații generale.....	103
1.1. Noțiune.....	103
1.2. Scopul și rolul ipotecii în procedura insolvenței....	104
1.3. Caracterele juridice ale ipotecii în procedura insolvenței.....	105
§2. Cesiunea ipotecii în procedura insolvenței.....	108
2.1. Noțiune.....	108
2.2. Condiții de validitate.....	108
2.3. Cesiunea și schimbarea rangului ipotecii.....	109
2.4. Cesiunea ipotecii.....	112
2.5. Egalizarea rangurilor și împărțirea rangurilor egale.....	112
2.6. Operațiunile asimilate ipotecii.....	113
2.7. Aplicarea aspectelor de noutate din materia ipotecii reglementate de Codul civil în procedura insolvenței.....	115
Secțiunea a 5-a. Gajul.....	119
§1. Noțiune.....	119
§2. Aspecte controversate privind aplicarea instituției gajului în procedura insolvenței.....	119

Secțiunea a 6-a. Dreptul de retenție	121
§1. Natura juridică	121
§2. Dreptul de retenție în procedura insolvenței	122
Capitolul III. Reorganizarea judiciară	124
Secțiunea 1. Aspecte introductive.....	124
§1. Noțiuni	124
§2. Natura juridică a planului de reorganizare	131
Secțiunea a 2-a. Persoanele îndreptățite să propună planul de reorganizare	132
§1. Propunerea planului de către debitoare	133
§2. Propunerea planului de către creditorii	139
§3. Propunerea planului de către administratorul judiciar	142
§4. Modificarea planului.....	143
Secțiunea a 3-a. Conținutul planului și modalitățile de reorganizare	144
§1. Conținutul planului	146
1.1. Perspectivele de redresare	146
1.2. Programul de plată a creanțelor	147
1.3. Regimul juridic al creanțelor defavorizate	150
1.4. Dacă și în ce măsură debitorul, membrii grupului de interes economic, asociații din societățile în nume colectiv și asociații comandați din societățile în comandită vor fi descărcați de răspundere	151
1.5. Indicarea despăgubirilor ce urmează a fi oferite titularilor tuturor categoriilor de creanțe, în comparație cu valoarea estimativă ce ar putea fi primită prin distribuire în caz de faliment.....	151
1.6. Modul în care se propune achitare a creanțelor curente	152
§2. Modalitățile de reorganizare	153
2.1. Păstrarea, în întregime sau în parte, de către debitor, a conducerii activității sale, inclusiv dreptul de dispoziție asupra bunurilor din averea sa, cu supravegherea activității sale de către administratorul judiciar desemnat în condițiile legii	153

2.2. Obținerea de resurse financiare pentru susținerea realizării planului	155
2.3. Transmiterea tuturor sau a unora dintre bunurile averii debitorului către una ori mai multe persoane fizice sau juridice, constituite anterior ori ulterior confirmării planului	156
2.4. Fuziunea sau divizarea debitorului	158
2.5. Lichidarea tuturor sau a unora dintre bunurile averii debitorului	158
2.6. Modificarea sau stingerea cauzelor de preferință ...	160
2.7. Prelungirea datei scadenței, precum și modificarea ratei dobânzii, a penalității sau a oricărei alte clauze din cuprinsul contractului ori a celorlalte izvoare ale obligațiilor sale	161
2.8. Modificarea actului constitutiv al debitorului, în condițiile legii	162
2.9. Emiterea titlurilor de valoare de către debitor sau oricare dintre persoanele prevăzute la lit. D și E, în condițiile prevăzute de Legea nr. 31/1990 și de Legea nr. 297/2004	162
§3. Termenul de realizare a planului	163
Secțiunea a 4-a. Votarea planului	163
§1. Categoriile de creanțe care votează planul	164
1.1. Creanțele care beneficiază de drepturi de preferință	164
1.2. Creanțele salariale	166
1.3. Creanțele bugetare	167
1.4. Creanțele creditorilor indispensabili	170
1.5. Creanțele chirografare	174
§2. Adoptarea deciziei în cadrul Adunării Creditorilor de votare a planului de reorganizare	174
2.1. Ipoteza propunerii mai multor planuri de reorganizare	174
2.2. Planul să fie votat de cel puțin 30% din totalul valoric al masei credale	176
2.3. Planul să fie acceptat de categoriile de creanțe, în condițiile art. 139 alin. (1) lit. A-C din Codul insolvenței	177

2.4. Cel puțin una dintre categoriile defavorizate să accepte planul	178
Secțiunea a 5-a. Confirmarea și efectele confirmării planului de reorganizare	180
§1. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească planul în vederea confirmării sale	182
1.1. Aspecte de legalitate ale planului	182
1.2. Condiția viabilității planului.....	182
1.3. Tratament corect și echitabil	184
1.4. Ipoteze în care planul de reorganizare nu este confirmat.....	185
§2. Efectele confirmării planului de reorganizare.....	185
2.1. Efectele hotărârii judecătorești	186
2.2. Efectele asupra debitorului	186
2.3. Efectele asupra codebitorilor și a fideiusorilor debitorului	187
2.4. Efectele asupra creditorilor.....	187
Secțiunea a 6-a. Modalități de reorganizare specifice dreptului societar – divizarea și fuziunea.....	188
§1. Avantajele acestor modalități de reorganizare judiciară	189
§2. Propunerea acestor modalități de reorganizare	190
§3. Etapele	191
3.1. Adoptarea unor hotărâri AGA prin care societățile își vor da acordul de principiu cu privire la fuziune/divizare	191
3.2. Depunerea planului de divizare/fuziune la ONRC și posibilitatea creditorilor de a formula opoziție	192
3.3. Adoptarea unor hotărâri AGA de aprobare a fuziunii/divizării, conform art. 246 din Legea nr. 31/1990	194
3.4. Aplicarea prevederilor art. 251 din Legea nr. 31/1990 – nulitatea fuziunii	195
Capitolul IV. Falimentul.....	197
Secțiunea 1. Aspecte introductive.....	197
§1. Procedura simplificată de faliment	198
§2. Falimentul în procedura generală.....	201

Secțiunea a 2-a. Reconfigurarea masei credale	202
§1. Aspecte introductive	202
§2. Întocmirea tabelului suplimentar al creanțelor.....	204
Secțiunea a 3-a. Lichidarea	205
§1. Evaluarea	206
§2. Întocmirea și aprobarea regulamentului de vânzare	206
§3. Modalitățile de valorificare a bunurilor din averea debitorului.....	207
3.1. Valorificarea prin negociere directă	207
3.2. Valorificarea prin licitație publică.....	208
3.3. Valorificarea în bloc	209
3.4. Valorificarea valorilor mobiliare.....	209
3.5. Adjudecarea în contul creanței	209
§4. Contestăția împotriva modalității de valorificare a bunurilor debitorului	210
Secțiunea a 4-a. Distribuirea sumelor.....	211
§1. Ordinea de distribuire	212
1.1. Cheltuieli aferente procedurii	212
1.2. Creanțele creditorilor beneficiari ai unei cauze de preferință	213
1.3. Creanțele provenind din finanțări acordate după deschiderea procedurii.....	214
1.4. Creanțele izvorâte din raporturi de muncă	214
1.5. Creanțele rezultând din continuarea activității debitorului, respectiv creanțele datorate terților dobânditori sau subdobânditori rezultate din admiterea acțiunii în anularea actelor frauduloase.....	215
1.6. Creanțele bugetare.....	215
1.7. Creanțele reprezentând sumele datorate de către debitor unor terți, în baza unor obligații de întreținere, alocații pentru minori sau de plată a unor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existență	215
1.8. Creanțele reprezentând sumele stabilite de judecătorul-sindic pentru întreținerea debitorului și a familiei sale, dacă acesta este persoană fizică	216

1.9. Creanțele reprezentând credite bancare, cu cheltuielile și dobânzile aferente, cele rezultate din livrări de produse, prestări de servicii sau alte lucrări, din chirii, creanțele corespunzătoare art. 123 alin. (11) lit. b), inclusiv obligațiunile	216
1.10. Alte creanțe chirografare	216
1.11. Creanțele subordonate	216
§2. Contestația la planul de distribuție	217
Secțiunea a 5-a. Obiecțiunile la raportul privind închiderea procedurii și atacarea hotărârii de închidere a procedurii	219
Secțiunea a 6-a. Divizarea și fuziunea în faliment	222
§1. Caracterul general al prevederilor art. 238 alin. (4) din Legea nr. 31/1990	222
§2. Aplicații practice	224
Capitolul V. Acțiunea în anularea actelor frauduloase	225
Secțiunea 1. Natura juridică a acțiunii în anulare a actelor frauduloase ale debitorului	225
§1. Comparație cu acțiunea revocatorie	227
§2. Comparație cu acțiunea în anulare/nulitate de drept comun	231
§3. Caracter reparator vs. caracter sancționator	234
Secțiunea a 2-a. Părțile acțiunii în anulare a actelor frauduloase	236
§1. Reclamantii	236
§2. Pârâții	239
§3. Intervenienții	241
Secțiunea a 3-a. Momentul introducerii acțiunii în anulare	242
§1. Momentul de la care poate fi formulată cererea	242
§2. Momentul până la care poate fi formulată cererea. Decăderea	244
Secțiunea a 4-a. Condițiile formulării acțiunii în anulare	248
§1. Acte scoase din sfera acțiunii în anulare	254
§2. Perioada suspectă	258
§3. Acțiunea în anulare reglementată de art. 117 alin. (1) și (4) din Codul insolvenței	260

3.1. Aspecte generale.....	260
3.2. Tipuri de tranzacții ce pot fi anulate prin mecanismul pus la îndemână de prevederile art. 117 alin. (1) și (4) din Codul insolvenței	264
§4. Acțiunea în anulare reglementată de art. 117 alin. (2) din Codul insolvenței.....	273
4.1. Acte de transfer cu titlu gratuit, efectuate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, cu excepția sponsorizărilor în scop umanitar	274
4.2. Operațiuni comerciale în care prestația debitorului depășește vădit pe cea primită, efectuate în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii	278
4.3. Actele încheiate în cei 2 ani anteriori deschiderii procedurii, cu intenția tuturor părților implicate în acestea de a sustrage bunuri de la urmărirea de către creditorii sau de a le leza în orice alt fel drepturile	283
4.4. Actele de transfer de proprietate către un creditor pentru stingerea unei datorii anterioare sau în folosul acestuia, efectuate în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii, dacă suma pe care creditorul ar putea să o obțină în caz de faliment al debitorului este mai mică decât valoarea actului de transfer	286
4.5. Constituirea unui drept de preferință pentru o creanță care era chirografară, în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii.....	287
4.6. Plățile anticipate ale datoriilor, efectuate în cele 6 luni anterioare deschiderii procedurii, dacă scadența lor fusese stabilită pentru o dată ulterioară deschiderii procedurii	293
4.7. Actele de transfer sau asumarea de obligații efectuate de debitor într-o perioadă de 2 ani anteriori datei deschiderii procedurii, cu intenția de a ascunde/întârzia starea de insolvență ori de a fraudă un creditor	296

§5. Diferențe între acțiunea în anulare întemeiată pe art. 117 alin. (2) și cea întemeiată pe art. 117 alin. (4) din Codul insolvenței.....	297
Secțiunea a 5-a. Efectele admiterii acțiunii în anulare	300
§1. Efectele nulității în funcție de operațiunea sau tranzacția anulată	300
1.1. Anularea plăților.....	300
1.2. Anularea cesiunii de creanță.....	301
1.3. Compensarea, darea în plată, precum și restul modalităților de plată	301
1.4. Anularea garanțiilor.....	301
1.5. Anularea actelor subsecvente	302
§2. Efectele nulității asupra terțului dobânditor.....	302
§3. Efectele nulității asupra subdobânditorului.....	307
Secțiunea a 6-a. Incidente procedurale legate de acțiunea în anulare.....	310
§1. Calitatea procesual-activă	310
1.1. Lichidatorul/administratorul judiciar.....	310
1.2. Comitetul creditorilor sau creditorul majoritar.....	311
§2. Calitatea procesual pasivă.....	312
§3. Necompetența	313
§4. Prematuritatea	314
Capitolul VI. Acțiunea în atragerea răspunderii	315
Secțiunea 1. Aspecte introductive.....	315
§1. Natura juridică	315
§2. Regimul reparator vs. regimul sancționator	320
§3. Diferențierea de alte tipuri de răspundere	322
Secțiunea a 2-a. Părțile cererii de atragere a răspunderii.....	326
§1. Reclamantii	326
1.1. Administratorul judiciar/lichidatorul	326
1.2. Creditorii	327
1.3. Judecătorul-sindic.....	329
§2. Pârâții	329
2.1. Persoanele care intră în sfera de reglementare a sintagmei „membrii organelor de conducere/ membrii organelor de supraveghere”	332

2.2. Orice altă persoană care a contribuit la starea de insolvență a debitorului	334
§3. Răspunderea solidară în caz de pluralitate a persoanelor responsabile	344
Secțiunea a 3-a. Momentul introducerii acțiunii	347
§1. Condițiile de ordin obiectiv în privința momentului de la care poate fi introdusă acțiunea	347
§2. Condițiile particulare în privința momentului de la care poate fi introdusă acțiunea	348
§3. Formularea acțiunii în perioada reorganizării judiciare	351
Secțiunea a 4-a. Condițiile atragerii răspunderii.....	352
§1. Situațiile premisă	353
1.1. Existența și actualitatea stării de insolvență	353
1.2. Constatarea insuficienței activului pentru plata întregului pasiv.....	355
§2. Existența unei fapte ilicite.....	361
2.1. Utilizarea bunurilor sau a creditelor persoanei juridice în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane juridice – art. 169 alin. (1) lit. a) din Codul insolvenței	363
2.2. Efectuarea unor activități de producție, comerț sau prestări de servicii în interes personal, sub acoperirea persoanei juridice – art. 169 alin. (1) lit. b) din Codul insolvenței.....	368
2.3. Continuarea, în interes personal, a unei activități care ducea în mod vădit persoana juridică la încetarea de plăți – art. 169 alin. (1) lit. c) din Codul insolvenței	369
2.4. Au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea – art. 169 art. (1) lit. d) din Codul insolvenței.....	373
2.5. Deturnarea sau ascunderea unei părți din activul persoanei juridice sau mărirea fictivă a pasivului acesteia – art. 169 alin. (1) lit. e) din Codul insolvenței	376

2.6. Folosirea de mijloace ruinătoare pentru a procura persoanei juridice fonduri – art. 169 alin. (1) lit. f) din Codul insolvenței.....	377
2.7. Efectuarea de plăți cu preferință către un creditor, în dauna celorlalți creditori, în luna precedentă încetării plăților – art. 169 alin. (1) lit. g) din Codul insolvenței.....	378
2.8. Orice altă faptă săvârșită cu intenție, care a contribuit la starea de insolvență a debitorului....	381
§3. Existența prejudiciului	384
§4. Raportul de cauzalitate între faptă și prejudiciu.....	388
§5. Vinovăția.....	390
Secțiunea a 5-a. Aspecte procedurale	393
§1. Verificarea cererii și fixarea primului termen de judecată	394
1.1. Procedura de verificare a cererii de chemare în judecată.....	394
1.2. Fixarea primului termen de judecată	395
§2. Procedura de citare și de comunicare a actelor de procedură.....	395
§3. Probele	396
§4. Măsurile asigurătorii	397
§5. Punerea în executare a hotărârii	399
§6. Incidente procedurale în legătură cu acțiunea în atragerea răspunderii.....	402
6.1. Calitatea procesual-activă.....	402
6.2. Calitatea procesual-pasivă.....	407
6.3. Prescripția extinctivă	407
6.4. Inadmisibilitatea cererii de atragere a răspunderii	409
6.5. Suspendarea.....	412
6.6. Soluționarea litigiului prin înțelegerea părților	414
§7. Căile de atac.....	415
Capitolul VII. Închiderea procedurii	417
Secțiunea 1. Aspecte generale.....	417
Secțiunea a 2-a. Cazurile în care se poate dispune închiderea procedurii.....	418

Secțiunea a 3-a. Efectele închiderii procedurii asupra creditorilor.....	424
§1. Închiderea insolvenței ca urmare a realizării planului de reorganizare.....	425
§2. Închiderea procedurii ca urmare a îndeștării tuturor creditorilor în alte modalități decât prin planul de reorganizare.....	426
§3. Închiderea procedurii ca urmare a imposibilității acoperirii creanțelor	427
§4. Efectele pe care închiderea procedurii la are asupra acțiunilor specifice procedurii insolvenței – anularea actelor frauduloase și atragerea răspunderii.....	429
§5. Efectele închiderii procedurii asupra posibilității creditorilor de a recupera creanțele de la garanții personali ai debitorului	430
Concluzii și propuneri <i>de lege ferenda</i>	432
Bibliografie	445
Index alfabetic	457